

VEÇORI SPECIFIKE NGA KONVENTA

■ Konventa Lanzarote është një hap i madh përpara në parandalimin e krimeve seksuale kundër fëmijëve, ndjekjen e kriminelëve dhe mbrojtja e viktimave fëmijë. Duke u bazuar në standardet aktuale ndërkombëtare dhe rajonale, Konventa i zgjeron për të mbuluar dhe kriminalizuar të gjitha krimet seksuale kundër fëmijëve, pa dallim a janë për përfitim komercial ose jo.

■ Mbrojtja e të drejtave të fëmijëve është në zemrën e kësaj Konvente. Ajo ka fokusin në respektimin e të drejtave të fëmijëve, sigurimi i mirëqenies së tyre, përgjigja ndaj mendimeve të tyre, nevojave dhe shqetësimeve gjatë gjithë kohës në interesat e tyre më të mirë.

■ Konventa Lanzarote kërkon që shtetet të sigurojnë që informacionet janë të dhënë në rrethinë formale ose joformale, duke edukuar fëmijët për rreziqet e eksploatimit seksual dhe abuzimit seksual, dhe për mënyrën si fëmijët të mbrohen dhe të kërkojnë ndihmë.

■ Konventa Lanzarote është instrumenti i parë ndërkombëtar ligjor që kërkon kriminalizimin e joshjes së fëmijëve për qëllime seksuale (rritjes). Paraqitja e kësaj veprë kriminale, të lehtësuar nga teknologjitë e informimit dhe komunikimit (TIK) është rritur me shpejtësi gjatë dekadës së fundit, dhe Konventa Lanzarote shërben si një vegël thelbësore që obligon shtetet të mbrojnë fëmijët nga kjo formë e dhunës seksuale dhe për të ndjekur kriminelët.

■ Duke marrë parasysh karakterit tej-kufitar të krimeve seksuale kundër fëmijëve, Konventa Lanzarote inkorporon edhe „parimin e jashtë territorit“, që nënkupton se qytetarët dhe shtetasit e një vendi anëtar mund të ndiqet penalisht për disa krime edhe nëse ato janë kryer jashtë vendit.

■ Konventa Lanzarote inkurajon shtete të themelojnë programe intervenimi ose masa që synojnë kriminelët seksual për të parandaluar krime të përsëritura që kryhen mbi fëmijët. Ky lloj i intervenimit mund mos të jetë pjesë e sanksioneve të sistemit penal, por mund të jetë pjesë e sistemeve shëndetësore dhe të mirëqenies.

■ Konventa Lanzarote vendos kriteret e përgjithshme për të siguruar që zbatohet një kornizë efektive, proporcionale dhe zbindës kriminale në gjitha vendet. Më e rëndësishme, nga shtetet kërkohet që të zgjerojnë statutet e kufizimit në lidhje me krimet seksuale kundër fëmijëve, në mënyrë që procedurat kriminale mund të nisen vetëm pasi që viktimat të ketë arritur moshën e madhërisë.

Të Drejtat e Fëmijëve pranë Këshillit të Evropës:

- ▶ www.coe.int/children

Kontakte:

- ▶ children@coe.int

Ueb faqja e Konventës Lanzarote:

- ▶ www.coe.int/children/lanzarote

Kontakte:

- ▶ lanzarote.committee@coe.int

Këshilli i Evropës me kënaqësi deklaron dhe falënderon për mbështetjen e siguruar për këtë program nga Fondi për të Ndalar Dhunën kundër Fëmijëve.

www.coe.int

Premis 102819 - Photos: Shutterstock, Council of Europe, Cover photo: ©Zev Hoover

www.coe.int

Këshilli i Evropës është organizata kryesore e kontinentit për të drejtat e njeriut. Në të bëjnë pjesë 47 shtete anëtare, 28 prej të cilëve janë shtete anëtare të Bashkimit Evropian. Të gjithë shtetet anëtare të Këshillit të Evropës kanë nënshkruar Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut, dokument i cili është hartuar për të mbrojtur të drejtat e njeriut, demokracinë dhe shtetin e së drejtës. Gjykata Evropiane mbikëqyr zbatimin e Konventës nga shtetet anëtare.

KONVENTA PËR MBROJTJEN E FËMIJËVE KUNDËR EKSPLOATIMIT SEKSUAL DHE ABUZIMIT SEKSUAL I KËSHILLIT TË EVROPËS

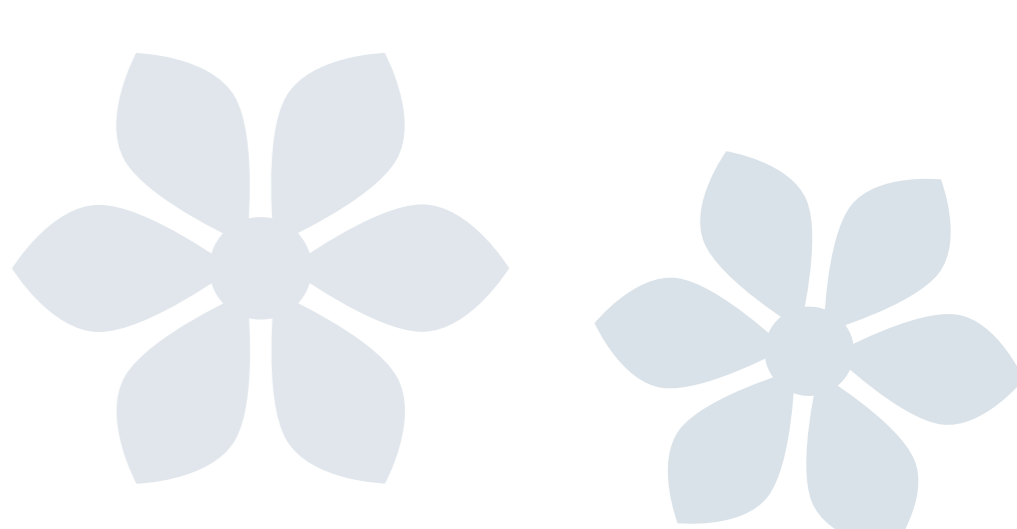
KONVENTA LANZAROTE

SQI

Një vegël globale për të mbrojtur fëmijët nga dhuna seksuale

Ndërtimi i Evropës për dhe me fëmijët

PËRFORCIMI I KORNIZËS LIGJORE NDËRKOMBËTARE

■ Eksploatimi seksual dhe abuzimi seksual janë në mesin e formave më të këqija të dhunës kundër fëmijëve. Vlerësohet që rreth një prej pesë fëmijëve janë viktimat të ndonjë forme të dhunës seksuale në Evropë dhe që rreth 80% të rasteve, abuzuesi është ndonjë person që fëmija e njej paraprakisht. Dhuna seksuale kundër fëmijëve mund të marrë formë të ndryshme, siç janë: abuzimi seksual në kuadër të familjes ose rrethit të besimit, eksploatimi seksual me anë të prostituimit ose materialeve të abuzimit seksual, dhuna seksuale e lehtësuar nga interneti dhe sulmi seksual nga bashkëmoshatarët.

■ Eksploatimi seksual dhe abuzimi i fëmijëve ka marrë vëmendje të rritur që prej vitit 1990. Neni 34 i Konventës së OKB-së për të Drejtat e Fëmijëve (KDF) ka përfshirë edhe detyrimin e shtetit për të mbrojtur fëmijët nga ky lloj i dhunës. Në vitin 2000, Protokollin Zgjedhor për KDF për Shitjen e Fëmijëve, Prostituimin e Fëmijëve dhe Pornografi të Fëmijëve ka përforcuar më tutje mbrojtjen ligjore të fëmijëve nga dhuna seksuale, duke dedikuar një instrument të plotë për parandalimin dhe mbrojtjen nga këto shkelje.

■ Konventa Lanzarote është traktati i parë rajonal që është dedikuar në mënyrë specifike mbrojtjen e fëmijëve nga dhuna seksuale. I miratuar në Lanzarote, Spanjë në vitin 2007, ka hyrë në fuqi në vitin 2010 dhe është nënshkruar nga gjithë shtetet anëtare të Bashkimit Evropian.

■ Shkeljet e mbuluara nga Konventa Lanzarote përfaqësojnë një konsensus minimal, që nënkupton se inkurajohet themelimi i standardeve më të larta në kuadër të kornizave ligjore të shteteve. Ky lloj i harmonizimit ka përfitime të shumta në luftën kundër krimeve ndaj fëmijëve në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar, siç janë:

- ▶ ulja e rrezikut që kriminelët që mund të zgjedhin të bëjnë këto vepra kriminale në shtet anëtar që ka rregulla më të buta;
- ▶ rritja e krahasimit të të dhënave në nivelin kombëtar dhe rajonal; dhe
- ▶ lehtësimi i bashkëpunimit ndërkombëtar.

ÇFARË KËRKON KONVENTA NGA SHTETET QË TË BËJNË?

■ Konventa Lanzarote kërkon nga shtetet që të ofrojnë përgjigje të gjerë për dhunën seksuale kundër fëmijëve, me anë të „**Qasjes me 4P**“: Parandalimi, mbrojtja, ndjekja dhe promovimi i bashkëpunimit kombëtar dhe ndërkombëtar.

Parandalimi

- ▶ Fëmijët duhet të vetëdijesohen për rreziqet e eksploatimit seksual dhe abuzimit seksual dhe duhet të fuqizohen që të mbrojnë veten
- ▶ Personat që punojnë në kontakt me fëmijët duhet të kontrollohen dhe të trajtohen
- ▶ Programet e intervenimit ose masat për kriminelët seksual (qenë të dënuar ose ato potencial) duhet të monitorohen në baza të rregullta

Mbrojtja

- ▶ Raportimi i dyshimit për eksploatim seksual ose abuzimit seksual duhet të inkurajohet
- ▶ Linja ndihme me telefon dhe internet duhet të vendosen
- ▶ Programet duhet të themelohen për të mbështetur viktimat dhe familjet e tyre
- ▶ Ndhimja terapeutike dhe kujdes emergjent psikologjik duhet të sigurohet
- ▶ Procedura gjyqësore të përshtatura për fëmijë për të mbrojtur sigurinë e viktimave, privatësinë, identitetin dhe imazhin duhet të vendosen. Me rëndësi, numri i intervistave me viktimat fëmijë duhet të kufizohet; intervista duhet të zhvillohet në një mjedis qetësues, me profesionistë të trajnuar pikërisht për këtë qëllim.

Ndjekja

■ Konventa Lanzarote përcakton që aktet specifike më poshtë duhet të kriminalizohen në gjitha vendet që janë pjesë e Konventës:

Abuzimi seksual i fëmijëve

■ Kjo nënkupton aktivitete seksuale të një të rrituri me fëmijë. Madje edhe nëse fëmija ka arritur moshën madhore të seksualitetit sipas ligjeve kombëtare, sërish është abuzim seksual nëse i rrituri përdor forcë, mashtrim ose kërcënim, ose nëse i rrituri përdor pozita të besimit, autoritetit ose ndikimit ose shfrytëzon një fëmijë tepër të cenuar.

Prostituimi i fëmijëve – eksploatimi seksual me anë të prostitucionit

■ Kjo është çdo formë e eksploatimit seksual të fëmijëve qenë nëse fëmija është rekrutuar, mashtruar ose është detyruar të merr pjesë në prostitucion në shkëmbim për (me premtim të) të hollave ose ndonjë formë të kompensimit ose përfitimit.

Pornografia me fëmijë – materiale të abuzimit seksual të fëmijëve

■ Kjo nënkupton çdo material që përshkruan një fëmijë të angazhuar të vërtetë ose të simuluar seksual ose përshkrim i organeve seksuale të fëmijëve për qëllime primare seksuale. Shkelja kriminale mund të kryen duke prodhuar këtë lloj të materialit, duke ofruar ose bërë në dispozicion, shpërndarje ose transmetuar, blerë për veten ose për ndonjë person tjetër, duke e pasur në posedim dhe nëse me vetëdije krijon qasje në atë.

Pjesëmarrja e fëmijëve në zhvillime pornografike – eksploatimi i fëmijëve në veprime seksuale

■ Kjo vepër kriminale përfshin faktin e rekrutimit, mashtrimin ose shkakimit të një fëmije të merr pjesë në zhvillime seksuale, ose të përfitojë në ndonjë formë të pjesëmarrjes së fëmijëve në këto zhvillime. Kjo gjithashtu përfshin faktin e pjesëmarrjes së vetëdijshme në këtë zhvillime në të cilat fëmijët marrin pjesë.

Korrupsioni i fëmijëve

■ Nënkupton faktin e shkakimit të një fëmije që nuk ka arritur moshën madhore seksuale të jetë dëshmitar të ndonjë aktiviteti seksual. Kjo nuk do të thotë që fëmija duhet të merr pjesë në aktivitetin seksual. Vetëm fakti që fëmija është detyruar të dëshmojë këtë vepër duhet të kriminalizohet.

Joshja e fëmijëve për qëllime seksuale

■ Kjo vepër kriminale, e njohur edhe me termin „rritja“, nënkupton veprën ndërkombëtare të një të rritur që propozon të takohet me një fëmijë që nuk ka arritur moshën madhore të seksualitetit për qëllim të abuzimit seksual ose eksploatimit të tij/saj. Konventa Lanzarote në mënyrë specifike referon që këto propozime bëhen me anë të teknologjive të informimit dhe komunikimit, dhe situata në të cilat kriminelit ka marrë hapa konkrete të caktuara për të takuar personalisht fëmijën. Megjithatë, Komiteti Lanzarote, kur ka marrë mandatin për të interpretuar Konventën, ka rekomanduar që shtetet duhet të konsiderojnë që kriminalizimin të zgjerojnë edhe në rastet kur abuzimi seksual nuk është rezultat i takimit personalisht, por është bërë ekskluzivisht nëpërmjet internetit.

Promovimi i bashkëpunimit kombëtar dhe ndërkombëtar

■ Në nivelin kombëtar, Konventa thekson rëndësinë e miratimit dhe zbatimit të politikave të integruara me përmasa shtetërore që janë efektive, të koordinuar dhe gjithëpërfshirëse.

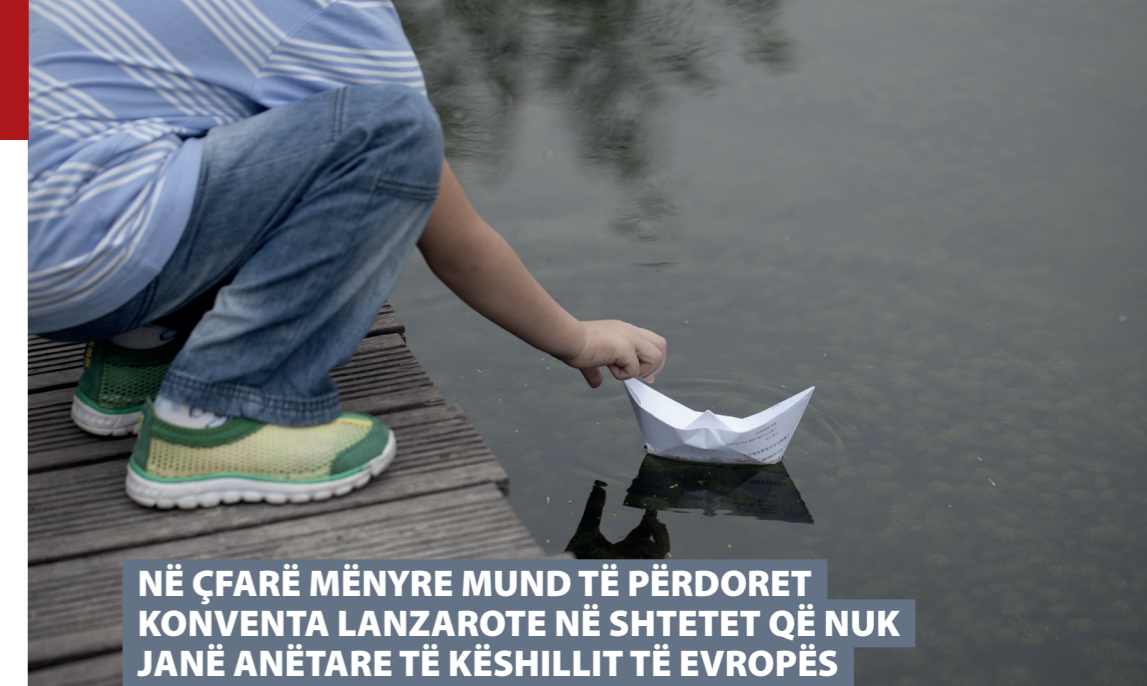
■ Në nivelin ndërkombëtar, bashkëpunimi ndihmon shtetet që të identifikojnë dhe analizojnë problemet, të gjejnë dhe zbatojnë zgjidhje të përbashkëta, të shkëmbejnë ekspertizë, luftojnë mosdëshkimin dhe të përmirësojnë masat e parandalimit dhe mbrojtjes.

Monitorimi dhe zbatimi i Konventës Lanzarote

■ Komiteti i Palëve të Konventës, gjithashtu e njohur edhe me emrin Komiteti Lanzarote, është autoriteti i themeluar për të monitoruar mënyrën si shtetet anëtare të Konventës janë duke zbatuar praktikatat në ligjet dhe politikatat e tyre.

■ Procedura e monitorimit është ndarë në raunde, ku në secilin raund shqyrtohet një temë specifike të fushës dhe monitorim i gjithë shteteve në mënyrë të njëjtë. Qëllimi është të krijohet një moment rreth një aspekti specifik i Konventës Lanzarote në gjitha shtetet që si rezultat rrit shkëmbimin e praktikave premtuese dhe mundëson identifikimin e mospërputhjeve ose vështirësive të ligjeve aktuale ose politikave të shteteve. Me këtë, Komiteti fiton një pasqyrë krahasuese të situatës në gjitha shtetet anëtare të Konventës.

■ Komiteti Lanzarote gjithashtu ka për mandat të lehtësojë mbledhjen, analizimin dhe shkëmbimin e informacioneve, përvojave dhe praktikave të mira mes shteteve për të përmirësuar kapacitetet e tyre për parandalimin dhe luftimin e eksploatimit seksual dhe abuzimit seksual të fëmijëve. Me këtë, Komiteti Lanzarote bashkëvepron me shoqërinë civile dhe aktorë tjerë relevant, duke siguruar një platformë të gjerë dhe bashkëvepruese për ngritjen e kapaciteteve për anëtarët.

NË ÇFARË MËNYRE MUND TË PËRDORET KONVENTA LANZAROTE NË SHTETET QË NUK JANË ANËTARE TË KËSHILLIT TË EVROPËS

■ Dhuna seksuale kundër fëmijëve është një fenomen i shtrirë në gjithë botën. Konventa Lanzarote ishte hartuar me kuptimin që masat për të trajtuar këtë problem global nuk duhet të përkufizohen vetëm në një rajon të caktuar gjeografik. Andaj, Konventa është e hapur për qasje nga gjitha shtetet e botës.

■ Si një instrument gjithëpërfshirës për një përgjigje të gjerë kombëtare për gjitha format e dhunës seksuale kundër fëmijëve, Konventa Lanzarote ofron udhëzime dhe inspirim për gjitha qeveritë në botë që dëshirojnë të trajtojnë këtë problem serioz duke përfuruar kornizat e tyre ligjore.

■ Konventa gjithashtu ofron një bazë të fortë për përfaqësim nga ana e shoqërisë civile dhe aktorët tjerë relevant për një përgjigje të përmirësuar qeveritare ndaj gjitha formave të dhunës seksuale kundër fëmijëve.

Zbatimi i Konventës Lanzarote kontribuon për përkushtimin e gjerë të udhëheqësve botëror për të ndaluar abuzimin, eksploatimin, trafikimin dhe gjitha format e dhunës dhe abuzimit të fëmijëve deri në vitin 2030, si pjesë e Qëllimeve të Qëndrueshme të Zhvillimit të OKB-së.